

RestauratorenRegister opgericht

Vele handen gingen omhoog op de vraag 'wie gaat zich inschrijven?' Een historisch moment, constateerde dagvoorzitter André Hoek hij. 'Na dertig jaar discussie is het zo ver: vanaf 1 juli kent Nederland het RestauratorenRegister'.

Veel animo voor inschrijving in het RestauratorenRegister – foto ERM

De tweede informatiebijeenkomst over het nieuwe Register, zaterdag 29 juni, was opnieuw drukbezocht, ondanks het zeer warme zomerweer. Warm werd het ook binnen de locatie, want er werd weer stevig gediscussieerd door de deelnemers. Niet voor niets is de betrokkenheid groot. Voor het eerst zijn alle betrokken organisaties er in geslaagd gezamenlijk een Register op te richten dat opdrachtgevers een overzicht gaat bieden van erkende restauratoren, op een zo breed mogelijk spectrum van specialismen.

Essentiële momenten

ERM-directeur Walter de Koning, die de totstandkoming van het Register begeleidde, keek terug op de afgelopen jaren en memoreerde een aantal essentiële momenten. Daaronder de besluitvorming binnen het Centraal College van Deskundigen Restauratiekwaliteit (CCvD) en het groot aantal, zeer gevarieerde reacties op het ontwerp. Hij gaf ook aan dat aan diverse ingrediënten van het Register nog hard wordt gewerkt. Zo wordt een commissie geïnstalleerd die een oordeel gaat vellen over de verschillende opleidingen, wordt er een scholingsprogramma met het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen opgezet en wordt er nog een specialisme 'historische binnenruimten' toegevoegd. Dat alles, zo stelde De Koning, 'om meer duidelijkheid te kunnen bieden aan opdrachtgevers, de overheid en aan elkaar over wat je als restaurator kunt, of niet kunt. Met daarbij aandacht voor een continue verbetering van de eigen vakbekwaamheid, aan een klachtenregister, aan een veel betere zichtbaarheid en identificeerbaarheid van deze beroepsgroep en aan het (inter)nationaal te vinden zijn'.

Tegemoetkoming

De kosten, gaf De Koning aan, belopen zo'n 1100 euro voor vijf jaar. Dat is onafhankelijk van het aantal opgegeven specialismen. Onderdelen van de kosten zijn onder andere de toetsing en het bijhouden van het Register. De SRR heeft een spaarpotje, vertelde André Hoek, om in een tegemoetkoming te voorzien voor restauratoren voor wie deze kosten te hoog zijn.

Zoals De Koning eerder aangaf gaat de bouw van het Register verder. 'In deze tweede fase begeleiden we als ERM de implementatie, de vertaling van de site naar een Engelstalige versie, de uitbreiding van het aantal specialismen, met name met historische binnenruimten en het tot stand komen van het scholingsprogramma'. Hij sloot af met het bericht dat op 20 en 22 augustus ERM een helpdesk bijeenkomst verzorgt om restauratoren te begeleiden bij het aanmelden voor de toetsing voor het Register.

Scholingstrajecten

Esther Wieringa, eveneens namens ERM betrokken bij de totstandkoming van het Register, legde de wijze van aanmelden voor het toetsen uit. Vervolgens ging zij in op het nascholingstraject. Nascholing, hield zij de aanwezigen voor, is voor iedereen een 'must', uitgaande van de gedachte dat je nooit klaar kunt zijn met kennisverwerving. Als onderdeel van de registratie (en continuering daarvan) is een puntensysteem ontwikkeld. Voor bijvoorbeeld het deelnemen aan een cursus worden nascholingspunten gegeven. Nascholingspunten worden verdeeld over twee categorieën: 1. Kennisverwerving, verspreiding, ontwikkeling binnen het vakgebied en 2. Werkervaring.

Esther Wieringa: 'Nascholing is voor iedereen verplicht' – foto ERM

Het scholingstraject werd daarna verder toegelicht door Jephtha Dullaart van het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE). De NCE zal de komende periode het scholingsprogramma ontwikkelen. Gedacht wordt aan een opzet met modules die los van elkaar te volgen zijn. Na de zomer volgt meer nieuws hierover. Hij ging onder meer in op een eerder uitgevoerde Arbeidsmarktverkenning. Daaruit bleek dat er behoefte is aan een betere balans tussen praktijk (handvaardigheid) en wetenschappelijke insteek van het vak. Dat er een duidelijker afbakening van taken op basis van opleidingsniveau wordt gewenst. Dat de behoefte aan scholing onder MBO-ers (82% (ja/enigszins) en HBO-ers (74%) hoog is, maar onder WO-ers aanmerkelijk lager is, 45% (ja/enigszins). Voorts dat het aantal vaste banen bij musea/instellingen fors afneemt, met daarentegen een toename in de behoefte aan projectmatig en flexibel in te zetten restauratoren (zzp-ers).

Jephtha Dullaart: 'Betere balans tussen praktijk en wetenschappelijke insteek gevraagd –foto ERM

Gedragcode

Natasha Hermans, lid van het CCvD Restauratiekwaliteit, legde uit hoe de aangepaste Gedragcode voor het RestauratorenRegister tot stand is gekomen. Als basis dienden de E.C.C.O. Code of Ethics (2003) en de Restauratoren Nederland Gedragcode (2015). Op de nieuwe code is juridische feedback gevraagd, met name of deze criteria voldoende concreet zal zijn volgens de ACM (Autoriteit Consumenten Markt). Daarnaast zijn verschillende internationale gedragscodes vergeleken. Vervolgens is feedback gevraagd aan de leden van de verschillende partnerorganisaties van het Register.

Op basis van alle input is een aangepaste Gedragcode geschreven, die is geënt op de E.C.C.O. Code of Ethics. Eerst in het Engels om een aantal taalproblemen te omzeilen ('shall', 'will', 'must' bijvoorbeeld) en daarna vertaald naar het Nederlands. Hermans gaf aan dat de code regelmatig en wanneer nodig zal worden bijgesteld. 'Duurzaam, maar niet statisch', noemde zij de code: 'Rekening wordt gehouden met de evolutie van het beroep, met nieuwe vraagstukken, met nieuwe kennis en met nieuwe dilemma's'.

Natasha Hermans lichtte de Gedragcode toe –foto ERM

Inschrijven

Hobéon is (naast SGS) een van de twee toetsende instellingen die de vakbekwaamheid van restauratoren beoordeelt. Miranda Maring van Hobéon ging in op de procedure en criteria van de toetsing. De try-out met veertien kandidaten, die eerder dit jaar is gehouden, wees uit dat het systeem (met een aantal inmiddels verwerkte aanpassingen) werkbaar is.

Voor het aanmelden voor toetsing is achtereenvolgens nodig:

1. Drie rapportages / restauratieverslagen;
2. Bewijs opleiding/training en bewijs voldoende werkervaring;
3. Voldoende professionele praktijkervaring (bewijs voldoende gewerkte uren);
4. Ondertekende gedragscode;
5. NAW, indien gewenst: pasfoto + tekst voor de vrije ruimte op de website.

Vervolgens wordt het dossier beoordeeld waarna er een beoordelingsgesprek met presentatie volgt.

- Afsluitend verzorgt Hobéon een terugkoppeling (bevindingen) op hoofdlijnen aan de kandidaat;
- Checkt Hobéon of de beoordeelde de feedback begrepen heeft;
- Worden de volledige bevindingen door Hobéon verwerkt in een korte rapportage. Aan de basis daarvan ligt het beoordelingskader;
- Is na afloop van het gesprek Hobéon verantwoordelijk voor de afhandeling van de aanvraag;
- En verzorgt Hobéon de aanmelding in Register.

Miranda Maring: 'Try-out wees uit dat het systeem werkbaar is' – foto ERM

Na nog veel discussie en tal van vragen, die alle naar volle tevredenheid konden worden beantwoord, werd de ultieme vraag gevraagd: 'Wie van de aanwezigen gaat zich inschrijven?' Een groot aantal handen ging de lucht in. Reden voor André Hoek voorzitter van de Stichting Restauratoren Register (SRR), en voor Walter de Koning het RestauratorenRegister officieel te openen. SRR zal zich, nadat alles is afgehandeld, opheffen. 'Na 30 jaar praten is het Register nu eindelijk een feit', besloot André Hoek de bijeenkomst.

André Hoek (l), voorzitter SRR en Walter de Koning (r), directeur ERM: 'RestauratorenRegister is nu definitief' – foto ERM

De presentaties kunt u [hier vinden](#).